

Dacia Aureliană

Revista românilor din Timoc

«Astra Română Pentru Banat, Porțile de Fier și Românii de Pretutindeni»

Columna lui Traian



CLIX

De vorbă cu cititorii:

De mai mult timp, cititorii noștri ne-au rugat să le trimitem materiale documentare, de istorie, folclor și alte studii muzicale, etc..

De data aceasta, prin bunăvoința unui confrate din Timoc, care a digitalizat cartea mea intitulată «POEZII POPULARE DE LA ROMÂNII DIN VALEA TIMOCULUI» vă trimitem vol. în întregime în locul revistei «*Dacia Aureliană*»; vor urma și alte cărți. Cartea este tipărită în a II-a ediție, editura Ager, 2007, la București, prin grija D-lui Cristian Căpînaru.

În calitate de autor al cărții, voi spune în introducere câteva idei necesare cititorului.

Viața mea de copil, adolescent și senior s-a învârtit în jurul românilor din dreapta Dunării dintre Morava-Timoc, dintre Timoc-Dunăre-Marea Neagră.

Am crescut cu folclor românesc, mama mă

ducea la nunți și îmi amintesc că mă ținea în brațe pentru că eu plângeam când lăutarii cântau balade românești. Pe Manole zidarul, Baba Novac, Haiduc Stângă și multe altele; eu plângeam cu hohote în brațele mamei, cred că n-am avut mai mult de 3 ani. Și tot îi spuneam să facem ceva pentru acești oameni care putrezesc în închisoare și e păcat să le sugă sângele șerpilor și balaurii. Mama îmi spunea să mă liniștesc, că ce vorba doar de niște povești care au fost cândva. Mă liniștea și mă purta, eu gândindu-mă ce pătimesc oamenii pe pământ.

Baladele mi-au uns sufletul de mic, iar când am ajuns mare, după ce am terminat Școala Normală la Craiova, m-am întors în sat la mine în Timoc la Zlocutea, am visat să ajung dascăl, pentru că de aceea am părăsit liceul Traian din Severin și m-am mutat la Craiova.

Prima mea grijă a fost să primesc un post de învățător, pentru că de aceea, mă străduisem să mă pregătesc în școală. M-am prezentat prima dată la Ministerul Învățământului din Belgrad cu diploma în mână însoțită de o cerere, traduse în limba sârbă. Am fost primit cu ostilitate, spunându-mi-se cu voce scârțâită printre dinți, că sunt obraznic și spun minciuni că satul meu este pur românesc și de aceea pretind un serviciu fără să merit.

Mis-a spus că potrivit Păcii de la Saint Germain, în Serbia, nu sunt români, sunt numai sârbi. Mi-a aruncat diploma și cererea și a zis să-mi vād de treabă. De aci am plecat la Palatul Regal să cer ajutorul reginei Mărioara, româncă și ea, fiica regelui Ferdinand al României. Am arătat diploma și cererea colonelilor de la palat, care după ce au citit-o, m-au pocnit și m-au îmbrâncit pe scări, și mi-au strigat să mă astâmpăr cu așa ceva, că în Serbia nu sunt români și regina n-o să mă poată ajuta. De aceea am plecat convins că s-a terminat cu cariera mea, pentru care am învățat 8 ani școală;

mi-am zis că atâta timp cât mai rămân aici, să încep să culeg întâi baladele, și după aceea «frânturelele» (poeziile lirice). Și astfel am început să cutreier din sat în sat și am scris vreo 4 sau 5 caiete copertate, mergând pe la lăutarii care păzeau vacile sau oile.

Apoi m-am mutat după armată la Vârșeț la liceul român din clasele inferioare. După puțini ani directorul mi-a dat în primire și biblioteca, unde am găsit dubluri și i-am cerut voie să le trimit la românii din Timoc prin diferite sate, apoi am început să le trimit și ziarul «Nădejdea» tot gratuit, și astfel am început să devin, un om al pământului, care mă gândeam la înflorirea limbii și culturii românești.

În 1938, prin luna mai a avut loc înființarea asociației «ASTRA Bănățeană», unde a fost ales președinte părintele Adam Fiștea. Noi ne-am pregătit să organizăm o serbare, iar eu am pregătit o conferință despre luptele românilor din Banat, pentru dreptate și libertate.

A venit ziua mult așteptată unde era invitat chiar ambasadorul României la Belgrad, Victor Cădere. Toate au mers bine, până în această zi, când directorul liceului, Constantin Zamfirescu, originar din Ploiești mi-a spus că a primit ordin să aibe grijă de mine să nu mă vadă ambasadorul că altfel dă ordin să fiu dat afară pentru că sârbilor nu le convine prezența mea. De aceea eu am fost singurul dintre români care am stat în toaletă și am plâns tot timpul, că sunt o ființă omenească blestemată și că nimeni nu mă iubește.

A trecut acest eveniment și într-adevăr ambasadorul Victor Cădere nu m-a văzut, nu m-a cunoscut. Toate au ieșit bine. Mai târziu am continuat să culeg folclorul din Timoc, mai ales în vacanțe, chiar și din partea bulgărească și în alte sate din Timoc, Serbia. Ei bine sârbii m-au luat la ochi pentru cărțile și ziarele trimise la primărie, încât am primit într-o zi telefon de la primarul satului nostru Zlocutea, Florea lui

Minoacă, să fac ce pot și să fug în România pentru că sârbii vor să mă areste și să mă acuze de înaltă trădare. De aceea mi-am luat tălpășița și astfel am rămas din toate cu o parte din sufletul românilor timoceni, pe care am izbutit, cu ajutorul lui Iuliu Maniu și Dr. Nicloae Lupu să apelăm la prof. Acad. Nicolae Cartojan, care mi-a și publicat în vreo 15 000 exemplare prima ediție, în «Clasicii Români Comentați» de la Craiova.

În continuare publicăm textul din ediția a II-a, cu speranța că o să vă «dregeți» boala din naștere, fiindcă este vorba de neamul nostru.

Așteptăm semnale din partea cititorilor care sunt rugați să transmită mai departe publicațiile noastre, inclusiv cartea noastră cu povestiri de la românii din Timoc. Din 1943 nimeni nu mai folosește sintagma de «Românii din valea Timocului», deoarece reduce spațiul locuit de români la o mică vale, de câteva zeci de sate.

Urmează textul:

Avem în curs de publicare o carte de istorie a românilor din Dacia Aureliană, pentru care vă rugăm, fie pe cei din sudul Dunării, fie pe ei din nordul Dunării să ne trimită fotografii, hărți vechi, documente dintre cele mai reușite ca să le putem folosi în cartea de istorie.

04.06.2010

CRISTEA SANDU TIMOC

**ASTRA ROMÂNĂ, P-ța Victoriei nr.3, corp II, ap. 14,
Timișoara, România.**

astra_romana_timisoara@yahoo.com

<http://astraromana.wordpress.com>

**Rugăm călduros cititorii să urmărească site-ul
www.timocpress.info, al fraților noștri din Timoc Serbia,
de unde veți obține imagini și ultimele știri despre
persecuția românilor. Vă mai rugăm pe toți să nu ne uitați
și să ne trimiteți e-mail-ul prietenilor și al tuturor celor
care au e-mail-uri în fiecare sat. Noi facem toate aceste
proceduri continuu, săptămânal și gratis. Pentru donații:
Cont BCR Timișoara: **RO33 RNCB 0249022489120001**
Cod fiscal: 3981842 Timișoara-România**

Dumnezeu să vă dea sănătate!